

FILM-PRODUKTION I FILM-X

INDHOLD:

OM DENNE VEJLEDNING	2
GENERELT OM FILMPRODUKTION	3
PRÆPRODUKTION – FORARBEJDE	3
PRODUKTION – OPTAGELSER.....	4
POSTPRODUKTION – LYD OG KLIP	5
INTRO TIL STUDIE 1	6
DET ØDE HUS (realfilm)	7
DINOSAURERNE	9
DEN STANDHAFTIGE TINSOLDAT	11
SLOTTET.....	13
TRYLLEHESKEN	15
INTRO TIL STUDIE 2	17
DEN ØDE PERRON.....	18
BOLCHEBUTIKKEN	20
FYRTØJET	22
U-BÅDEN	24
PÅ HAVETS BUND	26
INTRO TIL STUDIE 3	28
STOP I SKOVEN	29
BILJAGTEN	31
STRANDVEJSTUREN	33
ÆLLINGEN	35
LUFT UNDER HJULENE.....	37
INTRO TIL ANIMATIONSSTUDIERNE	39
CLAYMATION	40
STOP MOTION	42

OM DENNE VEJLEDNING

Denne vejledning er udarbejdet med henblik på at give hvert filmhold de bedste forudsætninger for at forberede sig på det praktiske arbejde i FILM-X.

KAPITLET '*GENERELT OM FILMPRODUKTION*' beskriver processen i en filmproduktion. Mange af pointerne er opridset i Lærervejledningen, som bliver tilsendt forud for besøget. I denne vejledning gives blot en uddybning af indholdet i lærervejledningen. Dette kapitel har relevans for alle elever, der skal i FILM-X. Teksten er primært formuleret til læreren, som så kan videreformidle indholdet i fællesskab til hele klassen.

DE EFTERFØLGENDE KAPITLER gennemgår de enkelte studier og baggrundsfilm. I teksterne til baggrundsfilmene fremgår det, hvorledes mulighederne varierer, hvis man vælger at arbejde på henholdsvis NIVEAU A, B og C. Det er dog sådan, at langt de fleste elever producerer deres film på NIVEAU B, da dette niveau både er nemt at overskue og samtidigt giver rigelige udfordringer til selv elever med en god portion filmerfaring.

ALLE KAPITLER kan printes ud enkeltvis fra hjemmesiden, så I kun behøver udskrive netop den tekst, I skal bruge. (Siderne kan naturligvis også vælges separat, hvis du printer fra det samlede dokument.)

GENERELT OM FILMPRODUKTION

PRÆPRODUKTION – FORARBEJDE

Enhver film starter som en idé. Det kan være et tema, man gerne vil behandle, eller en bestemt historie, man gerne vil fortælle. Men hvordan gør man så det?

Man skal blandt andet tænke godt over sin *handling* og de *personer*, der skal være med i filmen.

Derefter skal man være mere konkret og f.eks. skrive et *manuskript* med replikker. Og så laver en del også et *storyboard*, hvor de tænker nærmere over billederne i filmen.

En grundig forproduktion betyder nærmest alt for den færdige film. For det kan tage meget lang tid at optage, hvis man ikke har planlagt noget på forhånd. Og så bliver handlingen også ofte temmelig tynd – med mindre man har et par naturtalenter på holdet.

HANDLING

Handlingsforløbene i FILM-X varer typisk fra 30 sek. til 2 minutter. Det sætter selvfølgelig nogle grænser for, hvad man kan nå at fortælle. Men selv lange spillefilm bygger helt ned til enkelte scener på den klassiske fortælling med *start-midte-slutning*. Og det opfordres eleverne til også at gøre i FILM-X.

En klassisk filmscene er opbygget således:

Start	<ul style="list-style-type: none">• Etablering af sted og personer (status quo). Målet præsenteres.
Midte	<ul style="list-style-type: none">• Vendepunkt - en konflikt opstår (modstanden i forhold til målet - enten udvendig eller indvendig).• Personerne handler og det gør situationen mere besværlig for hovedpersonen.
Slutning	<ul style="list-style-type: none">• Klimaks. Hovedpersonen har nået - eller ikke nået - sit mål.• Afrunding med indblik i konsekvensen af det, der lige er sket. <p>Overgang: Det bringer os som regel ind i næste scene</p>

Elever fra 0.-5. klasse kan vælge at koncentrere sig om at bygge handlingen op om enten et vendepunkt eller et klimaks. De bør stadig bruge lidt energi på præsentationen, så historien kan stå for sig selv.

Elever fra 6. klasse og op kan fint forsøge at tænke alle elementerne fra skemaet ovenfor ind i deres handling (foruden overgangen hvis de vil lave en afsluttet handling). Det kan godt lyde som en stor mundfuld, men de fleste skoleelever ser i dag så mange klassiske fortællinger og har så gode referencer, at idéerne kommer væltende, når de først kommer i gang.

KARAKTERER

Når man skaber filmens persongalleri, handler det først og fremmest om, hvilke roller historien har brug for. Her kan aktantmodellen være en hjælp.

- Der er altid brug for én hovedperson, der har et mål.
- Så vil der oftest være en modstander. (Det kan være en skuespiller eller en modstander i baggrundsfilmene.)
- Hovedpersonen har også gerne en hjælper.
- I f.eks. kærlighedsfilm er der ligeledes et objekt - den person, hovedpersonen er forelsket i, som skal reddes eller erobres.

Hvis der er mange skuespillere på holdet i FILM-X, kan der fint være flere skurke eller hjælpere. Men historien bliver klarest, hvis der er én hovedperson med et klart mål.

Derefter skal der arbejdes med karakterernes personlighed. Anonyme personer er kedelige - dem er vi ligeglade med i film. For at publikum skal blive interesseret i historien, skal de føle noget for personerne. Det er selvfølgelig vigtigst, at man interesserer sig for hovedpersonen, men de andre personer skal også have personlighed! Eleverne kan f.eks. få til opgave at skrive 3 indre og 3 ydre karaktertræk til deres personer, når de skal arbejde med karaktererne før besøget i FILM-X.

MANUSKRIFT ELLER IMPROVISATION

Når handlingen og personerne er på plads, kan man begynde at skrive et mere eller mindre udførligt manuskript.

I et normalt filmmanuskript skriver man både replikker og regibemærkninger. En del instruktører foretrækker dog at arbejde mere frit og lade skuespillerne improvisere. Fordelen ved improvisation er, at både filmen og processen opleves som mere autentisk og umiddelbar. Men det kan også gøre det svært at samarbejde, så det er vigtigt med en stærk instruktør.

Arbejder man med manuskript, kan skuespillerne øve replikker inden optagelserne. I FILM-X bliver det således nemmere for holdene i studie 1 og 2 at synkronisere dialogen i lydboksen.

Ulempen ved manuskript er, at replikkerne kan virke indstuderede. I FILM-X kan det også være et problem, at eleverne har skrevet for meget. Så holdene bør se baggrundsfilmene i gennem flere gange under manuskriptfasen!

STORYBOARD

Et storyboard kan betegnes som et visuelt filmmanuskript. Under professionelle filmproduktioner fungerer storyboardet ofte som klippe-manuskript, fordi man på dette tidlige stadie beslutter sig for, hvilken rækkefølge billederne skal komme i. Det vil derfor gøre klippeprocessen meget nemmere, da den langt hen ad vejen bliver planlagt på forhånd.

På www.film-x.dk kan man downloade færdige storyboard-skabeloner til samtlige baggrundsfilm, således at eleverne kun skal tegne skuespillerne ind i billedet. (Følg vejledningen der medfølger.)

PRODUKTION – OPTAGELSER

Hvis en filmproduktion er godt forberedt, glider optagelserne gerne fint af sted. Men der vil altid være uforudsete problemer.

På udendørs optagelser er der vejforhold og varierende lys, som kan ødelægge hele optagedage.

I et studie har man derimod mere kontrol over tingene. Men selvfølgelig er der altid et eller andet, der ikke lige fungerer som det skal. Eller noget, der ser lidt anderledes ud, end man først troede. Derfor er det en vigtig øvelse under enhver filmoptagelse at forkaste idéer og hurtigt opfinde nye.

Det er vigtigt, at eleverne inden besøget i FILM-X er forberedte på, at de skal være åbne overfor at ændre en smule på det, de har forberedt. De kan f.eks. blive overraskede over studiets størrelse. Eller de kan få nye idéer under det faglige oplæg inden optagelserne går i gang, så de får lyst til at ændre på deres oprindelige idé.

Men arbejdet er ikke spildt! Jo mere eleverne har tænkt over og talt om deres film, jo bedre vil de være i stand til at improvisere i studiet. Og der er tid til at ændre lidt på ting, øve forløbet igennem og tage optagelser om - både i studiet og i lydboksen.

FILMHOLDET

Et filmhold består typisk af en instruktør, en fotograf (eller flere), en lydmand og skuespillere. Derudover er der ofte et team af mennesker, der står for de praktiske forhold, men det er der ikke behov for i FILM-X.

Instruktøren har det kreative ansvar for optagelserne, og det er ham/hende, der kommunikerer med skuespillerne, så de bliver i stand til at spille deres rolle bedst muligt. Fotografen har ansvaret for billedbeskæringen. Det er f.eks. ham/hende, der skal sørge for, at skuespillerne er med i billedet.

Lydmanden optager dialog og reallyde under optagelserne. Men denne funktion er der ikke behov for i FILM-X.

Få nærmere vejledningen omkring filmholdets sammensætning i teksten til hvert enkelt studie.

POSTPRODUKTION - LYD OG KLIP

Når alt er optaget færdigt, tager man fat på det spændende arbejde med at redigere den færdige film. Råoptagelserne ses igennem og klipperen udvælger de bedste optagelser, som herefter sættes i rækkefølge.

Når den samlede historie har sin form, bruger klipperen lang tid på at finjustere, så bevægelserne glider over i hinanden og filmen føles som et sammenhængende flow.

I FILM-X optages billedsiden på en gang, og kun den sidste optagelse bliver gemt. Men til de fleste baggrundsfilm er der adgang til ekstra billedmateriale, som eleverne kan bruge til at skabe spænding og variation i billedsiden.

Når billedsiden er på plads, starter arbejdet med lydsporene. Filmlyd består af reallyd (som oftest optages sammen med billederne), effektlyd (som kan laves med alle tænkelige remedier eller bare være forstærkede reallyde) og musik.

I FILM-X har eleverne under klipningen adgang til et stort lydbibliotek - ud over de lyde de selv optager i lydstudiet eller i bil-studiet.

INTRO TIL STUDIE 1

FOTO: Jan Buus

STUDIET

Studie 1 er en blanding af green screen og kulisser.

Kulissen er to huse i hver side af studiet, som forbindes med en bro. På det ene hus er der en balkon, som skuespillerne kan stå på. Resten af studiet er grønt.

Alt hvad der foregår på den grønne baggrund er usynligt for skuespillerne. Derfor er det vigtigt, at instruktøren hele tiden fortæller skuespillerne, hvad de skal gøre, og hvornår der f.eks. er noget i billedet, som de skal reagere på.

KAMERAER

Der er to kameraer i studie 1.

Kamera 1 sidder i loftet og filmer hele scenen i totalbillede.

Kamera 2 filmer ind på balkonen, og her kan man lave et halv-nærbillede af skuespillerne.

På **NIVEAU A** optager man kun med kamera 1

På **NIVEAU B** klipper man mellem kamera 1 og 2 under optagelsen

På **NIVEAU C** laver man en hel optagelse med hvert kamera

LYD

Der er ingen mikrofoner i studiet, så til alle film optages dialog i lydstudiet.

FILMHOLD

Studie 1 passer til et filmhold på 4-7 personer.

Rollefordelingen kunne være således: 1 instruktør, 1 kameramand, 2-5 skuespillere.

DET ØDE HUS

(realfilm)

VARIGHED: 1 min. 59 sek.

GENRER: Gys, romantik, drama, komedie.

LOCATION

Studie 1 forvandles i denne baggrundsfilm til et øde hus, som skuespillerne står udenfor.

Huset ligger øde og grænser op til naturen (mark/skov).

Huset er spøgelsesagtigt, men man fornemmer, at det kan have været smukt en gang.

Men hvem bor i huset nu? En gammel dame måske?

Eller måske bor der slet ingen, men huset bruges til noget skummelt?

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Der foregår ikke noget i selve baggrundsfilmen, så der er mulighed for frit at planlægge et handlingsforløb.

Indklip:

Kamera sniger sig hen mod huset gennem græsset. (Etableringsskud)

Gåtur i huset (Point of view):

Gyngestol rokker - nogen har lige rejst sig

Krager på skab

Udstoppet ulv hylér

Uhyggelige dukker på seng

Plasticdækning i kælderen

Indklip med gammel dame:

Hånd tager blodig kniv på køkkenbord.

Gammel dame truer med kniven.

Gammel dame byder velkommen med lagkage.

KLIP

På NIVEAU B OG C er det muligt at skabe en parallel handling inde i huset via indklipsbillederne.

Eleverne klipper til et kamera, der vandrer rundt og afsøger huset. Personen i huset kan også møde en gammel dame, der enten er venlig eller truende.

Derudover findes der effektlyde og musik til baggrundsfilm og indklip.

NIVEAU A: Det er ikke muligt at arbejde på NIVEAU A med denne film.

HANDLING

Da der ikke foregår noget i selve baggrundsfilmen, er der rig mulighed for at skabe sin egen frie historie.

I kan hjælpe handlingen i gang ved at diskutere følgende spørgsmål på holdet:

- Hvorfor er I kommet til det øde hus?
- Skal en eller flere fra gruppen gå ind i huset? Og hvorfor?
- Skal personen i huset møde den gamle dame?
- Hvad laver personerne udenfor huset i mens?
- Er der nogen i gruppen, der bliver uvenner? Og hvorfor?
- Hvem er modige og bange i gruppen, og ændrer det sig under vejs?

DINOSAURNE

(animationsfilm)

VARIGHED: 45 sekunder

GENRER: Action og eventyr.

LOCATION

Settingen er en bro mellem to højhuse i en storby. Det er midt om natten og under broen løber der dinosaurer rundt og leder efter et bytte.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Der foregår en del i denne baggrundsfilmen, og på et tidspunkt hopper en dinosaur op mod broen og bider efter nogen. Men holdet kan i øvrigt godt planlægge et forløb, uden dinosaurerne indgår direkte i handlingen.

Indklip:

Nærbilleder af dinosaurfødder

Nærbilleder af dinosaurhoveder

Stemmingsbilleder fra de øde gader

KLIP

På NIVEAU B OG C kan man arbejde med stemningsopbygning og veksling mellem nærbilleder og totalbilleder. Derudover kan man føje musik og effektlyde til den færdige film.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektlyde i klippecomputeren. Det er ikke muligt at føje indklip til sine egne optagelser.

HANDLING

Baggrundsfilmene lægger op til en åben historie med actionpræget handling.

Overvej f.eks. følgende, når I skriver jeres historie:

- Hvem er historiens helt?
- Er dinosaurerne de onde, eller er der en anden skurk?
- Hvad skal helten opnå i historien?
- Skal helten f.eks. frelse nogen fra dinosaurerne?
- Overvinder helten faren - og hvordan?
- Er der nogen, der dør - eller er lige ved at dø?
- Sker der noget uventet undervejs?

DEN STANDHAFTIGE TINSOLDAT

(animationsfilm)

VARIGHED: 1 min. 20 sek.

GENRER: Eventyr, action.

LOCATION

Settingen er en skummel kloak med udgange i begge sider. Over kloakvandet er der en bro, hvor skuespillerne kan stå og reagere på baggrundsfilm. I kloakken vrirler det med drilske rotter og store fisk.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Der foregår meget i baggrundsfilm. Skuespillerne kæmper mod rotter, som kommer sejlene mod broen på tønder. Tæt på broen vælter tønden, og rotterne falder i vandet. Her skal skuespillerne koordinere deres slag mod rotterne, så det passer med det tidspunkt, rotterne falder, hvilket godt kan være ret svært i et helt grønt studie. Til allersidst kommer en kæmpefisk og æder dem, der evt. står tilbage på broen.

Indklip:

Nærbilleder og actionbilleder af rotter
Nærbilleder og etableringsbilleder af fisken
Billeder af Tinsoldat i avisbåd

KLIP

På NIVEAU B og C kan man arbejde med stemningsopbygning og veksling mellem nærbilleder og totalbilleder. Derudover kan man føje musik og effektlyde til den færdige film.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektlyde i klippecomputeren. Det er ikke muligt at føje indklip til sine egne optagelser.

HANDLING

Når I skal finde på jeres historie, kan det hjælpe jer at diskutere disse spørgsmål:

- Hvem er historiens helt og skurk?
- Hvad skal helten nede i kloakken?
- Hvem er modig og hvem er bange i filmen?
- Er nogen kommet til skade, så det bliver sværere at slippe væk fra rotterne?
- Skal nogen ende med at blive spist af fisken?
- Eller slipper alle væk, og hvordan gør I det?

Der findes desuden et færdigt manuskript til Tinsoldaten i Undervisningsmaterialet til H.C. Andersen, som kan downloades på www.film-x.dk.

SLOTTET

(animationsfilm)

VARIGHED: 45 sek.

GENRER: Eventyr, drama, romantik.

LOCATION

Settingen er en høj bro mellem to slotsbygninger. I baggrunden ses et eventyrligt og frodigt bjerglandskab med et smukt vandfald.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Baggrundsfilmen er stillestående. Der er ingen handling i baggrundsfilmen. Der er således lagt op til, at eleverne selv skal skabe dramaet.

Indklip:

Ingen

KLIP

Der findes ikke indklip til denne baggrundsfilm. På NIVEAU B kan man klippe mellem kamera 1 og 2 under optagelserne. På NIVEAU C kan man lave hele optagelser med kamera 1 og 2 og kombinere optagelserne med optagelser fra andre studier. Det er desuden muligt at føje musik og effektlyde til den færdige film.

NB. *SLOTTET* kan ikke vælges under FILM-X forløb i Filmredigering / Klip.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektlyde i klippecomputeren.

HANDLING

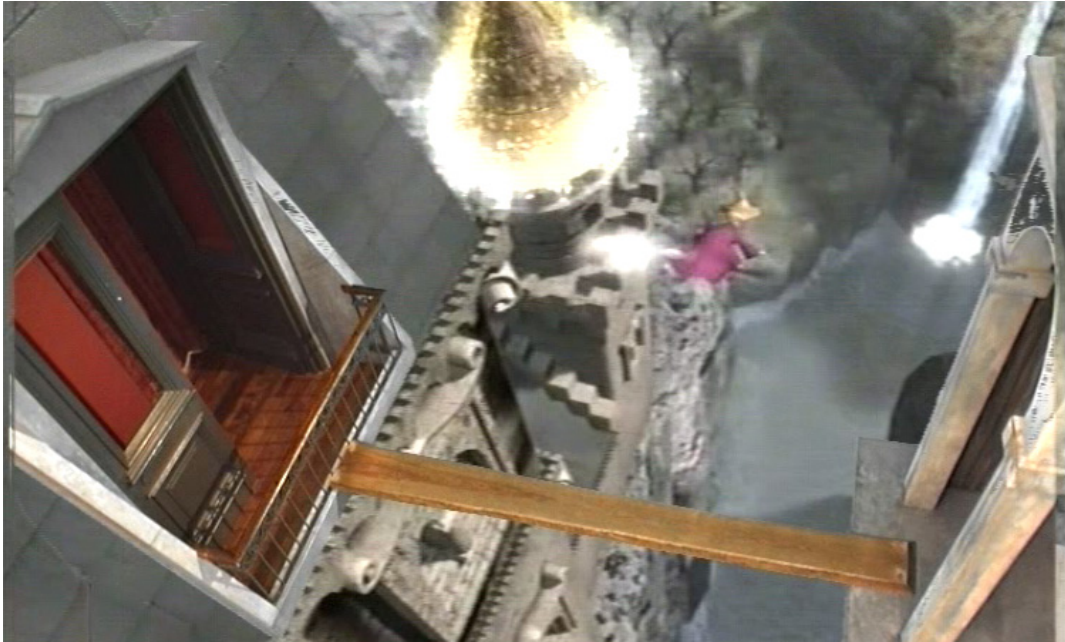
Den eventyrlige setting lægger op til (romantiske?) eventyrfortællinger med prinse og prinsesser, riddere og troldmænd - og evt. trolde eller hekse til at ødelægge idyllen.

Når I skal finde på jeres historie, kan det hjælpe jer at diskutere disse spørgsmål:

- Hvem er historiens helt?
- Hvad vil helten gerne opnå? (Redde prinsessen? Eller måske finde en skat?)
- Hvilke farer skal helten møde undervejs? (En trolde? En ridder? En drage?)
- Er der en prinsesse - og er hun forelsket i helten eller en anden?
- Sker der noget pludseligt og uventet undervejs?
- Skal historien ende lykkeligt eller ulykkeligt?

I H.C. Andersen undervisningsmaterialet kan I hente et færdigt manuskript til en version af eventyret *Klodshans*, som er tilpasset denne baggrundsfilm.

TRYLLEHESKEN (animationsfilm)

VARIGHED: 44 sek.

GENRER: Eventyr, action, drama.

LOCATION

Settingen er en høj bro mellem to slotsbygninger. I baggrunden ses et eventyrligt og frodigt bjerglandskab med et smukt vandfald. Men der kommer en fæl trylleheks og blander sig i idyllen.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

I 'Trylleheksen' befinder skuespillerne sig i et eventyrlandskab, hvor en tyk og fæl tegneserie-trylleheks kommer og kaster trylleformularer over landskabet med sin tryllestav. Der foregår en del i baggrundsfilm, som kræver koordinering mellem baggrundsfilm og skuespillere.

Indklip:

Ingen

KLIP

Der findes ikke indklip til denne baggrundsfilm. På NIVEAU B kan man klippe mellem kamera 1 og 2 under optagelserne. På NIVEAU C kan man lave hele optagelser med kamera 1 og 2 og kombinere optagelserne med optagelser fra andre studier. Det er desuden muligt at føje musik og effektlyde til den færdige film.

NB. *TRYLLEHEKSEN* kan ikke vælges under FILM-X forløb i Filmredigering / Klip.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektlyde i klippecomputeren.

HANDLING

I skal finde på en handling, hvor Trylleheksen indgår som en naturlig modstander. I kan f.eks. diskutere følgende spørgsmål:

- Hvem er helten, der skal ophæve Trylleheksens forbandelse?
- Har helten en hjælper?
- Har Trylleheksen en ond hjælper, som pludseligt og overraskende viser sig at være en del af jeres gruppe?
- Er der nogen, der skal redes - en prinsesse måske?

INTRO TIL STUDIE 2

FOTO: Jan Buus

STUDIET

Studie 2 er et rent green screen studie.

Midt i studiet står en grøn boks, man kan gemme rekvisitter bag og bruge som pejlemærke. Alt, hvad der foregår i studiet, er usynligt for skuespillerne. Derfor er det vigtigt, at instruktøren hele tiden fortæller skuespillerne, hvad de skal gøre, og hvornår der f.eks. er noget i billedet, som de skal reagere på.

KAMERAER

Der er tre kameraer i studie 2, men kun to kameraer er i brug af gangen.

Kamera 1 filmer hele scenen i totalbillede. Dette kamera bruges under alle optagelser

Kamera 2 er et nærbillede af personer, der befinder sig ved den grønne boks. Dette kamera bruges i baggrundsfilmene *På havets bund*, *Ubåden* og *Bolsjebutikken*.

Kamera 3 er et tiltet halvtotalbillede. Dette kamera bruges i filmene *Fyrtøjet* og *Den øde perron*.

På NIVEAU A optager man kun med kamera 1	På NIVEAU B klipper man mellem kamera 1 og 2/3 under optagelsen	På NIVEAU C laver man en hel optagelse med hvert af de to kameraer
---	--	---

LYD

Der er ingen mikrofoner i studiet, så til alle film optages dialog i lydstudiet.

FILMHOLD

Studie 2 passer til et filmhold på 4-7 personer.

Rollefordelingen kunne være således: 1 instruktør, 1 kameramand, 2-5 skuespillere.

DEN ØDE PERRON (realfilm)

GENRER: Gys, action, romantik og drama.

VARIGHED: 2 min. 21 sek.

LOCATION

Studie 2 forvandles til en øde S-togsstation, der er tom for passagerer. Stationen er neutral - det kunne være hvor som helst. Men den er omkranset af buskadser, og ingen vil umiddelbart kunne hverken se eller høre personer, der befinder sig i denne film.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Perronen ligger øde hen. Der kommer et gennemkørende tog i baggrunden. Perronen er atter øde. Tog ankommer i baggrund og standser.

Indklip:

Tom perron fra flere vinkler
Nærbilleder af ur
Skilt med togtider
Krøllet avis blæser/ligger på bænke
Tog der nærmer sig
Tog der kører forbi
Kat der sidder på togskinne
Kat der forlader skinnerne

KLIP

På NIVEAU B og C kan man i denne film indklippe diverse stemningsbilleder, der kan være med til at gøre historien dramatisk og understrege den spøgelsesagtige øde stemning på perronen. Det er muligt at veksle mellem nærbilleder og totalbilleder. Derudover kan man føje musik og effektyde til den færdige film.

NIVEAU A: Det er ikke muligt at arbejde på NIVEAU A med denne film.

HANDLING

Filmen giver mulighed for åben handling med mulig inddragelse af baggrundshandling.

Når I skal i gang med at udvikle jeres handling, kan I starte med at diskutere følgende spørgsmål:

- Er hovedpersonen alene eller sammen med andre?
- Hvorfor er personen på perronen? (Skal vedkommende hente/ tage afsked med nogen eller selv med toget?)
- Er personen bange for noget eller nogen? Ked af det?
- Måske har personen noget, han/hun gerne vil nå at sige til en anden, før toget kommer?
- Foregår der en magtkamp mellem nogen personer på perronen - spiller de op til hinanden?
- Sker der noget uventet på perronen?
- Ender historien godt - eller med en ulykke?

BOLSJEBUTIKKEN

(realfilm)

VARIGHED: 1 min.

GENRER: Komedie, drama, eventyr.

LOCATION

Filmen foregår i en bolsjebutik. Over alt er der farvestrålende bolsjer og skuespillerne er små mennesker på butikkens disk.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Skuespillerne står på disken i bolsjebutikken. I baggrunden ses ekspedienten, som er en kæmpe i forhold til skuespillerne. Ekspedienten går ud og ind af billedet.

Indklip:

Nærbilleder af bolsjer

Totalbilleder af hylde med bolsjebeholdere

Diverse billeder fra bolsjeproduktionen

Billeder af ekspedienten

KLIP

På NIVEAU B og C kan man arbejde med stemningsopbygning og veksling mellem nærbilleder og totalbilleder. Det er desuden muligt at lave to parallelle handlingsforløb via indklipsbillederne. Derudover kan man føje musik og effektlyde til den færdige film.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektlyde i klippecomputeren. Det er ikke muligt at føje indklip til sine egne optagelser.

HANDLING

Filmen giver både mulighed for jeres egen åbne handling og en historie, hvor I bruger ekspedienten i baggrunden dramatisk.

Når I skal finde på historien, kan I diskutere disse spørgsmål:

- Hvem er helten i historien? Og hvad vil han/hun gerne opnå?
- Hvad er historiens konflikt? (Er der noget I er uenige om? Eller er det 'de store mennesker', som er farlige?)
- Hvorfor er I netop inde i en bolsjebutik?
- Er I små mennesker eller måske en slags fantasivæsner?
- Lykkes de små personers mission?

FYRTØJET

(animationsfilm)

VARIGHED: 2 min.

GENRER: Eventyr, action og drama.

LOCATION

Filmen starter og slutter over jorden i et øde landskab med neonskilte. Resten af tiden bevæger vi os under jorden via et stort hul og forbi nogle enorme sale med store hunde og glinsende skatte over alt.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Bevægelse fra et åbent landskab via en elevator ned under jorden - forbi tre store hunde - og tilbage til det åbne landskab.

Indklip:

Nærbilleder af hundene

Variierende billeder af elevatoren fra forskellige vinkler

Nærbillede af fyrtøjet

KLIP

På NIVEAU B og C kan man arbejde med stemningsopbygning og veksling mellem nærbilleder og totalbilleder. Derudover kan man føje musik og effektlyde til den færdige film.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektlyde i klippecomputeren. Det er ikke muligt at føje indklip til sine egne optagelser.

HANDLING

Der foregår meget i denne baggrundsfilm, som skuespillerne skal forholde sig til under vejs. Først og fremmest er der en del koordinering af bevægelser og blikretninger fordi kameraet bevæger sig meget under vejs. Skuespillerne skal gå ind og ud af billedet på de rigtige tidspunkter osv..

Derudover skal skuespillerne reagere på de tre hunde, de møder under jorden.

Når I udvikler jeres handling, kan I diskutere disse spørgsmål:

- Hvorfor tager helten/heltene med en elevator ned under jorden? (Skal I hente eller aflevere noget?)
- Hvordan reagerer de forskellige personer? (Er de modige? Bange? Dovne? Kommanderende?)
- Hvem møder personerne oven over jorden?
- Er der nogen, der er forelskede?
- Bliver nogen uvenner?
- Ender historien godt eller skidt? (Får hunden f.eks. fat i en af personerne?)

I kan finde et færdigt manuskript til *FYRTØJET* i Undervisningsmaterialet til H.C. Andersen-filmene, som kan downloades på www.film-x.dk.

UBÅDEN

(animationsfilm)

VARIGHED: 1 min.

GENRER: Spænding, action og drama.

LOCATION

Vi befinder os i denne baggrundsfilm inden i en ubåd. Animationsuniverset er realistisk, og stedet kunne f.eks. være en ubåd i en spion- eller krigssituation.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Filmen er et stillestående billede fra det indvendige af ubåden.

Indklip:

Ubåden set ude fra - med eller uden dykkere.

Billede af ubåden der eksploderer.

KLIP

På NIVEAU B og C kan man variere billedsiden ved at indsætte klip af det udvendige af ubåden. Derudover kan man føje musik og effektlyde til den færdige film.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektlyde i klippecomputeren. Det er ikke muligt at føje indklip til sine egne optagelser.

HANDLING

Da der ikke foregår noget i selve baggrundsfilmene, er det op til jer, at komme med den spændende handling.

Når I finder på historien, kan I tale om følgende spørgsmål:

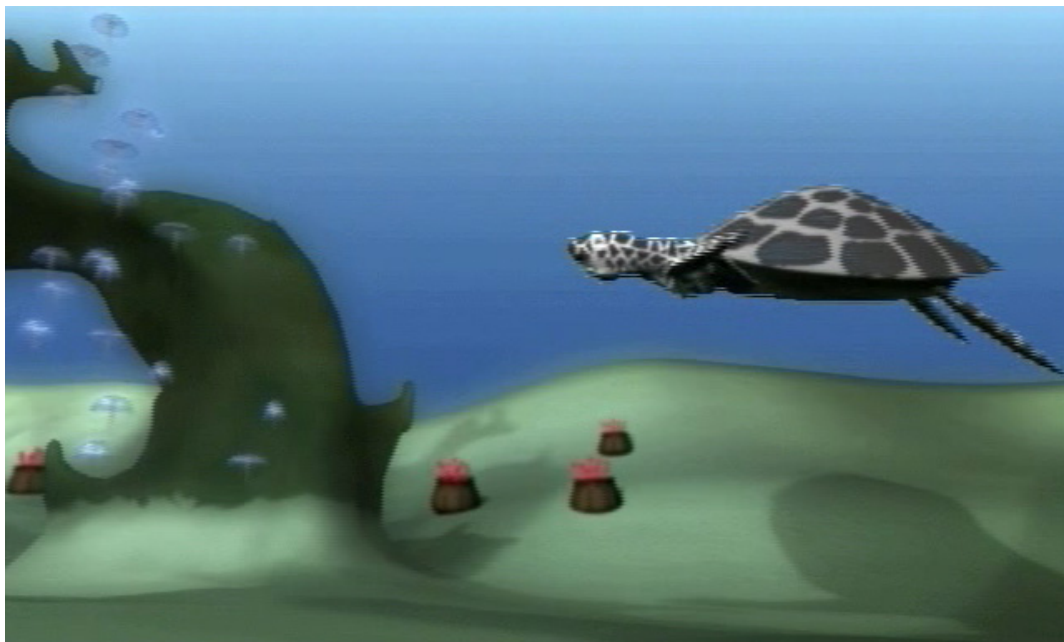
- Hvorfor er personerne inde i ubåden? (Er I på en farlig mission eller på skattejagt?)
- Arbejder gruppen sammen, eller er der flere grupper i ubåden, der bekæmper hinanden?
- Hvem er historiens hovedperson?
- Hvad er hovedpersonens mål?
- Hvem eller hvad prøver at forhindre hovedpersonen i at nå sit mål?
- Skal historien ende med at ubåden eksploderer (indklip)?
- Hvem får ubåden til at eksplodere - heltene eller skurkene?

PÅ HAVETS BUND

(animationsfilm)

VARIGHED: 1 min. 15 sek.

GENRER: Action, drama.

LOCATION

Vi befinder os under havet. Det er umiddelbart et roligt hav med koraler, farvestrålende fisk og perlemuslinger. Indtil der dukker en glubsk haj op og ødelægger freden.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Baggrundsfilmen er en lang bevægelse langs havbunden. På et tidspunkt dukker en haj op, som forfølger personerne i filmen. Tempoet stiger og filmen ender med, at hajen kiler sig fast i en koralhule og personerne slipper væk.

Indklip:

Ingen

KLIP

Der findes ikke indklip til denne baggrundsfilm. På NIVEAU B kan man klippe mellem kamera 1 og 2 under optagelserne. På NIVEAU C kan man lave hele optagelser med kamera 1 og 2 og kombinere optagelserne med optagelser fra andre studier. Det er desuden muligt at føje musik og effektyde til den færdige film.

NB. *TRYLLEHEKSEN* kan ikke vælges under FILM-X forløb i Filmredigering / Klip.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektyde i klippecomputeren.

HANDLING

Der foregår meget i baggrundsfilmene, som skuespillerne skal forholde sig til. Derfor er der en del arbejde med placering i billedet og reaktioner på f.eks. hajen. Derudover er det en udfordring at lave bevægelserne realistiske, når vi nu er på havets bund.

Når I skal finde på jeres handling, kan I diskutere disse spørgsmål:

- Hvem er filmens hovedperson?
- Og hvad laver han/hun under vandet?
- Hvilke farer møder personen - ud over hajen?
- Er der flere personer? Og hvad laver de øvrige under vandet? (Hjælper eller modarbejder de helten?)
- Hvordan reagerer personen/ personerne på hajen? (Går de i panik eller til modangreb? Gemmer de sig?)

INTRO TIL STUDIE 3

FOTO: Per Morten Abrahamsen

STUDIET

Studie 3 er en fast kulisse, nemlig en bil.

Baggrundsfilmene ses på en skærm i bagruden. Skuespillerne kan derudover orientere sig via en forgrundfilm på en monitor foran bilen.

Det er muligt at rokke med bilen, hvis I f.eks. optager actionscener.

KAMERA

Der er ét kamera i studie 3. Derfor er optagefasen ens for NIVEAU A, B og C.

LYD

Bilen er udstyret med mikrofon. Man optager således sin dialog under indspilningen af handlingen.

FILMHOLD

Studie 3 passer til et filmhold på 3-6 personer.

Rollefordelingen kunne være således: 1 instruktør, 1-4 skuespillere samt 1-2 der rokker bilen.

STOP I SKOVEN

(realfilm)

VARIGHED: 1 min. 11 sek.

GENRER: Gys, action.

LOCATION

Bilen kører på en skovvej. Det er i en tilsyneladende fredelig og temmelig idyllisk bøgeskov på en solskinsdag. Men alt er øde, og alt kan ske.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Bilen kører roligt af sted.

Efter nogle hundrede meter standser bilen. Enten er den gået i stå, eller chaufføren har stoppet med vilje.

Et øjeblik efter dukker en kutteklædt person med maske på op i baggrunden.

Bilen vil ikke starte.

Først i sidste øjeblik, da personen er lige bag bilen, starter bilen og kører hastigt væk.

Indklip:

Nærbillede af hånd der famler med bilnøglen og gearstangen.

Lurende kamera kigger frem bag træ.

Nærbillede af bloddryppende kniv i hånd på den kutteklædte mand.

Nærbillede af hjulspin i skovstien.

Totalbillede af bil der kommer kørende.

Totalbillede af bil der kører væk.

KLIP

På NIVEAU B og C kan man i denne film arbejde med krydsklipning mellem personerne i bilen og den kutteklædte morder, der nærmer sig bilen. Man kan også intensivere spændingen ved at indsætte nærbilleder af hænder, der famler med at få bilen i gang. Derudover kan man føje musik og effektlyde til den færdige film.

NIVEAU A: Det er ikke muligt at arbejde på NIVEAU A med denne film.

HANDLING

Der foregår nogle ting i denne baggrundsfilm, I skal forholde sig til, når I planlægger handlingen. Der kommer en person gående i baggrunden, som I skal tænke med i handlingen. Og så stopper og starter bilen under vejs.

Tal om følgende spørgsmål, når I skal i gang med historien:

- Hvem kører i bilen (En gruppe venner? Et kærestepar? En familie?)
- Hvorfor kører de her? (Er de på hyggetur? Er de faret vild? Har nogen i bilen skumle planer?)
- Hvordan er stemningen? (Er personerne i godt humør? Er de uvenner? Er de lykkeligt forelskede?)
- Hvorfor standser bilen? (Har chaufføren stoppet med vilje? Eller er bilen gået i stå?)
- Går nogen ud af bilen?
- Og når de at komme med igen?

BILJAGTEN

(realfilm - sort/hvid).

VARIGHED: 1 min. 47 sek.

GENRER: Action, krimi, komedie.

LOCATION

Biljagten foregår på en industihavn, mellem containere og lagerbygninger.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Mascotten jages af en stor, sort bil med mænd i jakkesæt. På et tidspunkt vender bilen og forfølgerne rystes af.

Indklip:

Billeder af mascotten set ude fra - forskellige vinkler

Billeder af forfølgerbilen fra forskellige vinkler

Forfølgerne stiger ud af bilen og taler i head set

KLIP

På NIVEAU B og C kan man arbejde med klassisk continuity klipning. Det vil sige, at man i klipningen skaber en logisk sammenhæng i historien og klipper mellem det indvendige af bilen og forfølgerne - på de rigtige tidspunkter. Derudover kan handlingen dramatiseres ved at veksle mellem nærbilleder og totalbilleder.

Endelig kan man føje musik og effektlyde til den færdige film.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektlyde i klippecomputeren. Det er ikke muligt at føje indklip til sine egne optagelser.

HANDLING

Baggrundsfilmene lægger op til en klassisk biljagt, hvor I er på flugt fra nogle forfølgere.

Når I finder på historien, kan I diskutere disse spørgsmål:

- Hvem er med i bilen? (En ledertype? En der er bange? Et gidsel?)
- Kender I hinanden godt?
- Hvordan er stemningen?
- Er I gode venner, eller er der nogle, som er sure på hinanden?
- Hvorfor er I på flugt? (Har I lavet en bommert? Eller måske noget kriminelt?)
- Har en af jer kvæjet sig og er skyld i, at forfølgerne er kommet på sporet af jer?
- Hvem er forfølgerne? (Agenter/politi? Mafiaen? Jeres skoleinspektør og klasselærer?)

STRANDVEJSTUREN

(realfilm)

VARIGHED: 2 min.

GENRER: Road movie, romantik og drama.

LOCATION

Bilen kører en stille tur langs Strandvejen på en solskinsdag. Der kører andre biler på vejen i begge retninger.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Bilen kører og standser ved lyskryds. Bilen kører videre og drejer om hjørne. Bilen stopper.

Indklip:

Lysregulering skifter fra rødt til grønt og omvendt.

Billeder ude fra af bilen, der kører forbi.

Strandvejen set gennem sideruden.

KLIP

På NIVEAU B og C kan man arbejde klippe til totalbilleder af bilen ude fra eller lysreguleringen.

Derudover kan man føje musik og effektlyde til den færdige film.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektlyde i klippecomputeren. Det er ikke muligt at føje indklip til sine egne optagelser.

HANDLING

Der er mulighed for fri handling i denne film. Det er primært interessant at arbejde med person-dramaer og gå i dybden med dialogen og kropssproget.

I kan diskutere disse spørgsmål, når I skal lave jeres handling:

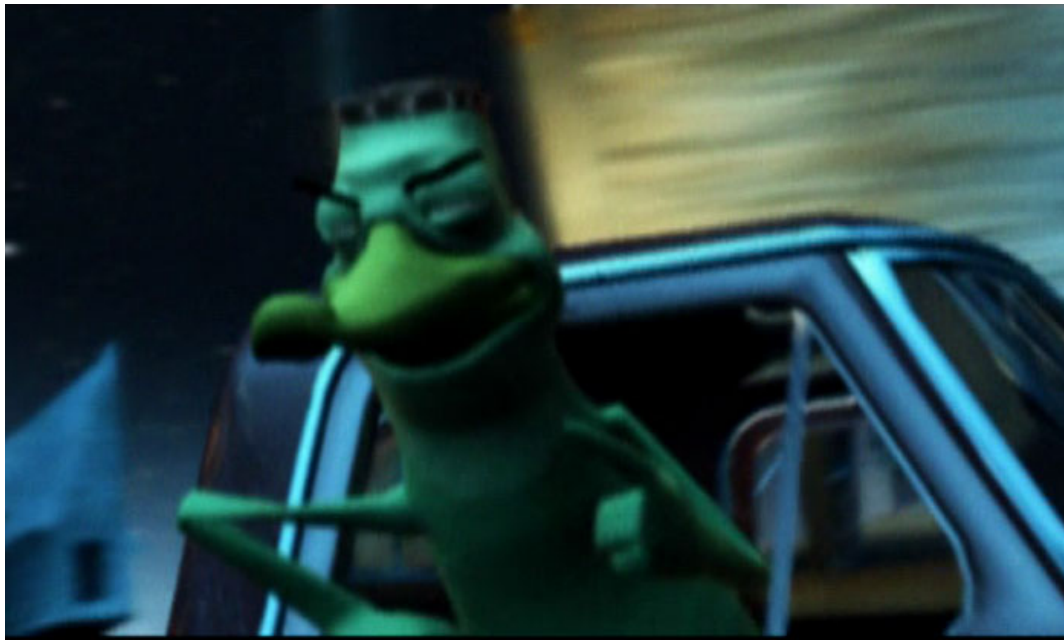
- Hvem er med i bilen?
- Hvordan er forholdet mellem personerne?
- Hvad er hovedpersonens mål i historien? (Er der noget, han/hun skal have sagt eller gjort?)
- Hvad gør det svært at nå dette mål? (Er der en indre eller ydre modstand?)
- Sker der noget uventet? (Afløres en hemmelighed? Kommer en fremmed ind i bilen?)
- Ender historien godt eller skidt?

ÆLLINGEN

(animationsfilm)

VARIGHED: 1 min. 50 sek.

GENRER: Eventyr, action, krimi.

LOCATION

Ællingen foregår i et karikeret tegneserie-univers. Det er nat, og bilen drøner gennem skumle gader i en storby fuld af skæve højhuse. Forfølgerbilen er en stor flyder med forbryderiske ænder.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Filmen gengiver en højspændt forfølgelsesscene.. Bilen starter langsomt op men kommer hurtigt op i gear. Forfølgerne skyder efter jer, og bilen kører vildt og slingrende. I rammer ind i forhindringer og bilen slår koldbøtter i luften. En forfølger hægter sig på bilen, men bliver rystet af.

I slutningen får bilen vinger, letter og flyver af sted.

Indklip:

Totalbilleder af actionsekvenser - bil vælter m.m.

Nærbilleder af forfølgerne

Totalbilleder af forfølgerbil

Mascot flyver

KLIP

På NIVEAU B og C kan man arbejde med stemningsopbygning og veksling mellem nærbilleder og totalbilleder. Derudover kan man føje musik og effektløde til den færdige film.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektløde i klippecomputeren. Det er ikke muligt at føje indklip til sine egne optagelser.

HANDLING

Ællingen lægger op til en actionsekvens, hvor personerne i Mascotten flygter for deres liv.

Når I skal finde på handlingen, kan I diskutere disse spørgsmål:

- Hvem er med i bilen?
- Hvordan reagerer de forskellige personer på flugtsituationen? (Er I bange/ vrede/ opstemte/ fjollede?)
- Hvorfor er I på flugt? (Er nogen af jer skyld i, at forfølgere har fundet jer?)
- Hvordan er stemningen i bilen? (Står I sammen eller skændes I?)
- Hvem er forfølgerne?

I kan finde et færdigt manuskript til *ÆLLINGEN* i Undervisningsmaterialet til H.C. Andersen-filmene, som kan downloades på www.film-x.dk.

LUFT UNDER HJULENE

(realfilm)

VARIGHED: 1 min. 15 sek.

GENRER: Eventyr, drama, romantik.

LOCATION

Bilen flyver over et bjerglandskab. Det kunne være en scene fra Harry Potter.

MATERIALE

Baggrundsfilm:

Bilen flyver roligt rundt over et bjergrigt landskab. Den drejer et par gange og på et tidspunkt kommer der et fly mod bilen (ses ikke i baggrunden men gennem forruden - og kan klippes ind).

Indklip:

Forskellige billeder af landskabet, bilen flyver over

Bilen der letter

Fly kommer mod bilen

KLIP

På NIVEAU B og C kan man arbejde med stemningsopbygning og veksling på billedsiden. Derudover kan man føje musik og effektlyde til den færdige film.

På NIVEAU A er det muligt at vælge mellem forskellige effektlyde i klippecomputeren. Det er ikke muligt at føje indklip til sine egne optagelser.

HANDLING

Filmen lægger op til en fortælling i et eventyrligt univers. I kan diskutere følgende, når I skal have historien i gang.

- Hvem er historiens hovedperson? Og hvad er personens mål i historien?
- Hvem er ellers med i bilen?
- Hvordan er forholdet mellem personerne? (Anspændt? Afslappet? Romantisk? Sjovt?)
- Hvordan reagerer personerne på, at bilen kan flyve?
- Hvor skal I hen i den flyvende bil?
- Hvilken modstand(er) møder hovedpersonen på vej til målet?
- Ender historien godt eller skidt?

INTRO TIL ANIMATIONSSTUDIERNE

Animationsstudierne kan rumme to filmhold på 2-4 personer.

Holdet samarbejder under hele processen – derfor er det ikke nødvendigt at inddele jer efter roller. Hvis I ikke er vant til at samarbejde, er det dog en god idé at vælge en instruktør, som tager beslutningerne, hvis holdet ikke kan blive enige under vejs.

I animationsstudierne skaber man selv filmen ved at tage en masse enkeltstående billeder. Man tager et billede af gangen, flytter lidt på figurerne, tager et billede mere osv. Der skal 12 billeder til at lave ét sekunds film! Så det er en proces, som kræver både tid og tålmodighed.

På et normalt FILM-X forløb kan man lave en film, som bliver et sted mellem 20 og 40 sek..

Det er ikke muligt at flytte kameraet, men I kan zoome. Det vil sige, at I har mulighed for at arbejde med billedbeskæring, når I laver animation (nærbilleder, totalbilleder, skæve vinkler osv.).

Man klipper sin film i kameraet – det vil sige, at man kan ændre baggrund og billedbeskæring, så det opleves som et reelt klip.

Efter optagelserne kan I indspille stemmer til jeres figurer i LYD.

Man kan desuden tilføje musik og effektløde i klippecomputeren.

Det er ikke muligt at arbejde på A NIVEAU i Animationsstudierne. Men vi anbefaler animation til alle klassetrin.

I kan vælge mellem to teknikker: STOP MOTION (flytte-tegnefilm – som f.eks. *Cirkeline*) og CLAYMATION (modellervoks-film – som f.eks. *Flugten fra Hønsegården*).

CLAYMATION

VARIGHED: 20-40 sek.
GENRER: Alle

LOCATION

Da I selv kan tage baggrunde med i FILM-X, er det så at sige muligt at optage i hvilken som helst location. Claymation optages i lyskasser i to niveauer (forgrund og baggrund). Baggrunden kan placeres i begge lag, så figurerne kan optræde både foran og bagved kulisserne. Klip evt. jeres kulisser ud i karton. Formatet er mellem A4 og A3.

FILM-X råder over følgende locations:

- Ungdomsværelse - med flytbare kulisser
- Sørøverunivers
- Spøgelseshus/ horrorunivers

MATERIALE

Figurerne, som man animerer, er lavet af modellervoks. FILM-X har materialer til, at I kan lave figurerne under jeres besøg med vejledning af underviserne.

I kan også lave jeres figurer hjemme på skolen (pak dem godt ind i plast eller husholdningsfilm). Personer skal være 6-8 cm. i højden.

KLIP

Man klipper sin film i kameraet - det vil sige, at man kan ændre baggrund og billedbeskæring, så det opleves som et reelt klip. Man kan tilføje musik og effektlyde i klippecomputeren.

HANDLING

Selvom I kun når at optage 20-40 sek., er det vigtigt, der er en nøje planlagt handling. Tænk over, at der skal være en præsentation af historiens personer. Der skal være en konflikt, som gør det svært for hovedpersonen at nå sit mål. Og historien skal have et klimaks med en afrunding.

I kan diskutere disse spørgsmål:

- Hvilken genre vil I lave? (Action/ komedie/ romantik/ gys/ eventyr?)
- Hvem er historiens hovedkarakter og hvad vil han/hun opnå?
- Hvilke karakterer er ellers med i historien?
- Hvilket forhold har karaktererne til hinanden?
- Sker der noget uventet under vejs?
- Skal historien ende godt eller skidt?

STOP MOTION

VARIGHED: 20-40 sek.

GENRER: Alle

FOTO: Per Morten Abrahamsen

LOCATION

Da I selv kan tage baggrunde med i FILM-X, er det så at sige muligt at optage i hvilken som helst location. Formatet skal være liggende A4 - gerne med mat laminering.

FILM-X råder desuden over følgende locations:

- Ungdomsværelse - med flytbare kulisser
- Dagligstue - dagslys og nattelys
- Mark - små figurer i stor verden (Cirkeine)
- Skov
- Gadehjørne
- Kloak (som Tinsoldaten i STUDIE 1)
- Landskab (som startbilledet i Fyrtøjet i STUDIE 2)
- Kongeslot
- Månelandskab

MATERIALE

Figurerne, som man animerer, er lavet af karton. I kan fint selv tage figurer med, som I har lavet hjemme på skolen. De skal være 5-7 cm. i højden og må ikke have blank overflade som et foto f.eks.

FILM-X råder desuden over et udvalg af figurer:

- Familie med mor, far, pige på ca. 8 år, pige og dreng på ca. 12 år samt pige og dreng på ca. 15 år.
- Cirkeline med mus
- Hunde - som i baggrundsfilmene Fyrtøjet
- Rotter - som i baggrundsfilmene Tinsoldaten
- Rummand og pige

KLIP

Man klipper sin film i kameraet - det vil sige, at man kan ændre baggrund og billedbeskæring, så det opleves som et reelt klip.

Man kan tilføje musik og effektlyde i klippecomputeren.

HANDLING

Selvom I kun når at optage 20-40 sek., er det vigtigt, der er en nøje planlagt handling. Tænk over, at der skal være en præsentation af historiens personer. Der skal være en konflikt, som gør det svært for hovedpersonen at nå sit mål. Og historien skal have et klimaks med en afrunding.

I kan diskutere disse spørgsmål:

- Hvilken genre vil I lave? (Action/ komedie/ romantik/ gys/ eventyr?)
- Hvem er historiens hovedkarakter og hvad vil han/hun opnå?
- Hvilke karakterer er ellers med i historien?
- Hvilket forhold har karaktererne til hinanden?
- Sker der noget uventet under vejs?
- Skal historien ende godt eller skidt?